

AB-2-0597

Betänkande och Förslag
till

Alby-Rörby torrlägningsföretag

i Angarn socken och Stockholms län
Upprättat vid syn enligt vattenlagen
år 1933 av
Nils Risberg
Statens Lantbruksingeniör.

Postnadsfördelningstängd

Fastighet	Registernummer	Mantal	Ägares namn	Sökbare	Ej sökande	Nuvärde		Bli-värde		Ard. I Kyrfig 1-90, 106-133				Ard. II Kyrfig 91-105				Summa		Delat		Förall			
						th.	öre	th.	öre	Förbättring-värde	kostnad	Förbättring-värde	kostnad	torrläggning-kostnad	ning-pr-kostnad	ning-pr-kostnad	hela.	th.	öre	föret.	th.	öre			
Räckebo	1'	1	J. G. Eriksson		1	4183	-	6676	50	4193	50	1906	47	13.05					1906	47	11.73	93	75		
Rörby	1'	1	Karl Gustavsson	1		1266	-	1620	-	254	-	271	73	1.86					271	73	1.67	13	35		
"	2'	1	John Nilsson	1		2227	70	3347	60	4169	90	856	09	5.86					856	09	5.27	42	12		
Alby	1'2'3'	3/8 1/2 3/8	Ivan Larsson och Axel Larsson	1		28116	-	44858	40	2133	90	11574	71	79.23	160	8	50	1650	-	100.00	13.224	71	81.33	6.50	05
			Summa			35792	70	56502	50	9101	30	14.609	-	100.00	1608	50	1650	-	100.00	16259	-	100.00	799	27	

All deltagningsstyrelse är grundad
på värdet av den bätnad som vinner
genom av dikeringen uppkommande
jordförbättring

Alby den 13 december 1933

Nils Rörby

Staten Lantbruksskolan

W. Johansson

Gust. Johansson

Bistående gode män

U t l å t a n d e.

Synemännens utlåtande rörande utdikning av mark tillhörande Alby, Rörby och Räckelsta i Angarn socken och Stockholms län, avgivet vid syneförrättning enligt vattenlagen år 1933.

Läge.

Ifrågavarande avdikningsområde är beläget omedelbart öster om Angarn kyrka. Å bifogade översiktskarta har avdikningsområdet markerats med en gul färg varjämte även nederbördsområdet markerats med en blå linie. Avdikningsområdet utgöres av endast odlad jord och omfattar en areal av sammanlagt 71,32 hektar.

Nederbördsområdet.

Avdikningsområdet tillhör Åkerströms vattenystem samt det enligt Kungl. Kungörelsen den 13 april 1922 med n:o 60 betecknade nederbördsområdet.

Förordnande.

Genom Länsstyrelsens resolution av den 27 september

1933 förordnades undertecknad att handlägga förenämnda förrättning och har på grund härav och i anslutning till förrättningsökandenas vid undersökningen och vid sammanträde i ärendet framställda yrkanden föreliggande plan för avdikningen upprättats.

Benämning.

Synemännen anse, att företaget bör betraktas som dikning och bestämma att företaget jämlikt bestämmelserna i 10 kap. 62 § vattenlagen skall benämnas Alby-Rörby torrlägningsföretag.

Hinder mot företaget.

Mot syneförrättningens handläggning eller företagets utförande har icke något hinder blivit anmält och har något sådant ej heller av synemännen kunnat utrönas.

Företagets omfattning och avloppsdikenas lägen.

Den i företaget ingående vattenskadade marken finnes på hithörande plankarta upptagen och har fullständig beskrivning häröver upprättats. Som vattenskadad har all den mark betraktats, som innehar ett höjdläge lägre än 1,5 meter över nuvarande medelvattenytan vid närmaste punkt i avloppsdike dit vatten kan ledas, med tillägg för fall för längre från avlopp belägen mark. Området har

tidigare varit föremål för utdikning enligt en av Statens Lantbruksingeniör L. Rosén år 1894 vid syneförrättning upprättat förslag. Det nu upprättade förslaget utgör delvis en utvidgning av 1894 års förslag och avser upptagandet av de på kartan med A-B-C-D-E, E-F och C-G betecknade avloppen. Avloppetn hava jämväl markerats med tvenne jämnlöpande röda linier för öppen ledning och en tjockare röd linie för täckt ledning.

Vattenmängd, lutningsförhållanden m.m.

Nederbördsområdet har för sträckan 35+18+13 av avloppet A-E beräknats till 4.5 km.² Med hänsyn till nederbördsområdets beskaffenhet har maximiavrinningen beräknats till 150 sek. pr. km.² och medelavrinningen till 15 sek. pr. km.² Maximivattenmängden skulle sålunda bli 0.67 m³/sek. och medelvattenmängden 0.07 m³/sek.

För denna sträcka föreskrivas följande dimensioner

Bottenlutning 0.5:1000

Bottenbredd 0.30 meter i jordsektion, 1.5 och 1.0 meter i berg

Sidolutning 1:1.5 " " 1:0.1 " "

För sträckan 18+13-7 av avloppet A-E har neder-

bördsområdet beräknats till 1.5 km. För denna del har före-

skrivits följande dimensioner:

a) sträckan 18+13-12

Bottenlutning 0.5:1000

Bottenbredd 0.30 meter

Sidolutning 1:1.5

b) sträckan 12-8+62

Bottenlutning 2.0:1000

Bottenbredd 0.30 meter

Sidolutning 1:1.5

c) sträckan 8+62-7

Bottenlutning 4.0:1000

Bottenbredd 0.30 meter

Sidolutning 1:1.5

För sträckan 7-0 av avloppet A-E har nederbördsområ-

det beräknats till 9 ha.

För detta avlopp har för sträckan 7-1+37 föreskri-

vits täckt ledning av 6" runda cementrör i lutning 10.0:1000 å

sträckan 7-4+38 samt i lutning 3.0:1000 å sträckan 4+38-3+38.

Vid in- och utloppet förstärkes ledningen på sätt ritningen ut-

visar. Ledningen förses med 8 st. inspektionsbrunnar i lä-

ge som såväl plan- som profilritningen utvisar. För in-

spektionsbrunnarne är särskild ritning upprättad. Den täck-

ta ledningen skall täckas av 1.0 meter tjockt jordlager.

För återstående del av detta avlopp föreskrives

öppen ledning med följande dimensioner.

Bottenlutning 3.5:1000

Bottenbredd 0.30 meter

Sidolutning 1:1.5

För sidoavloppet B-F är nederbördsområdet av

ringa omfattning. För detta avlopp föreskrivas följande

dimensioner:

a) sträckan 0-5

Bottenlutning 1.5:1000

Bottenbredd 0.30 meter

Sidolutning 1:1.5

b) sträckan 5-7

Bottenlutning 9.5:1000

Bottenbredd 0.30 meter

Sidolutning 1:1.5

c) sträckan 7-8+18

Bottenlutning 1:1.5

Bottenbredd 0.30 meter

Sidolutning 1:1.5

För sidoavloppet C-G har nederbördsområdet beräknats till 0.70 km.² För detta avlopp föreskrivas följande dimensioner:

a) sträckan 9-1

Bottenlutning 1.5:1000

Bottenbredd 0.30 meter

Sidolutning 1:1.5

b) sträckan 1+1+5

Bottenlutning 0.5:1000

Bottenbredd 0.30 meter

Sidolutning 1:1.5

c) sträckan 1+5-1+45

För denna sträcka föreskrives täckt ledning av 18" runda cementrör i lutning 0.5:1000. Vid in- och utloppet förstärkes ledningen på sätt ritningen utvisar. Den täckta ledningen skall täckas av ett 1.0 meter tjockt jordlager.

d) sträckan 1+45-8

Bottenlutning 0.5:1000. Bottenbredd 0.30 meter. Sidolutning 1:1.5

e) sträckan 8-9+50

Bottenlutning 2.0:1000

Bottenbredd 0.30 meter

Sidolutning 1:1.5

Avloppens djup hava föreslagits med hänsyn till en i förhållande till kostnaden för företagets utförande så vitt möjligt fullständig torrläggning av sökandenas i företaget ingående mark.

Å den vid förrättningen upprättade profilritningen äro avloppens djup vid var och en av de längs desamma nedslag na avvägningspålarna angivna, varjämte höjden över det antagna jämförelseplanet av den blivande bottenlinjen vid ett flertal ställen angivits. Avloppens dimensioner å olika platser av desamma framgå i övrigt av de upprättade skttonerna samt av grävningstabellen.

Vattenverk.

Något vattenverk beröres ej av företagets utförande.

Arbetets utförande.

Företaget skall om intressenterna vilja fullborda desamma, utföras i full överensstämmelse med det nu fram-

lagda förslaget såväl med hänsyn till plan- som profilritningen och får börjas efter den 1 mars 1934 och skall vara fullbordat senast innan den 1 november 1939. Har företaget icke bragts till slut inom nyssnämnda tid vare frågan om företaget förfallen. Om giltigt skäl för dröjsmålet visas eller genom företags inställande synnerligt men skulle uppstå, kan genom ansökan hos Österbygdens vattendomstol före nämnda tids utgång anstånd erhållas med företags fullbordande på högst tio år.

Då ingen delägare framställt yrkande om att på egen mark få utföra dikningen kommer företaget att utföras gemensamt.

Jämlikt 7 kap. 61 § vattenlagen skall för handhavandet av med företaget förenade angelägenheter utses en styrelse.

Val av styrelse skall anmälas till Länsstyrelsen. Sker ändring i styrelsens sammansättning, skall styrelsen ofördröjligen göra anmälan därom till Länsstyrelsen. Jämlikt 21 § 1 3 kap. vattenlagen är styrelseledamot ansvarig för sina åtgöranden.

Innan anmälan om styrelseval gjorts hos Länsstyrelsen må ej arbete å annans mark verkställas eller åtgärd till

förfång för annan vidtagas.

Dikesjorden.

Den ur avloppetn upptagna jordmassan skall såväl vid dess första upptagande som vid framtida rensningar uppläggas vid sidan av avloppen men får ej läggas närmare de nya avloppens kanter än 1 meter och skola jordvallarna på lämpliga ställen dock minst på var femtionde meter genomskäras för att bereda ytvattnet från angränsande mark fritt avlopp. Jordvallarna få ej läggas med brantare sidolutning å den mot diket vända sidan än 1:1.

Broar.

Företagets utförande medför ombyggnad av 11 st. ägovägsbroar. Desamma skola ombyggas på torrlägningsföretagets bekostnad på sätt särskild förslagsritning utvisar.

Träbroarna anordnas så att å alla ytor där trä ligger mot trä lägges näver eller tjärpapp.

Avsättning.

Sedan arbetet blivit färdigt och om så erfordras under dess utförande, skall det avsynas eller inspekteras av i länet tjänstgörande Statens Lantbruksingeniör el-

ler annan av vederbörande myndighet därtill förordnad.

Underhåll.

De här föreslagna avloppen skola första gången under första året efter sedan arbetet blivit avsynat samt därefter vart annat år samt så ofta det dessemellan erfordras rensas från anhopade slam- och växtbildningar och skall detta arbete vara fullbordat senast den 1 oktober det år, rensning sålunda skall företagas. Med hänsyn till att detta förslag utgör en utvidgning av 1894 års förslag skola kostnaderna för framtida underhållet fördelas efter samma grund som här nedan angives för kostnadernas fördelning för avloppens första upptagande. Vid rensning skall iakttagas att bottenlinjen erhåller det å profilritningen angivna höjdläget.

Allt underhållsarbete äger företagets styrelse vidtaga utan övriga intressenters hörande. De nyuppförda broarnas underhåll skall bekostas av den eller de som förut haft sig denna skyldighet ålagd.

Dämning, anläggning av vattningsplats m.m.

Dämning, anläggning av vattningsplats i avloppen

eller annan åtgärd varigenom skada uppstår eller som hindrar vattnets fria lopp, må på inga villkor göras eller tålas och skall därest skada uppstår genom delägares eller annans påtagliga åtgörande av denne omedelbart avhjälpas.

Uppmätning.

För bestämmande av arealen vattenskadad mark samt för utrönande av varje ägofigurs höjdläge över medelvattenytan i avloppen, har den av företaget berörda marken blivit kartlagd och nätavvägd samt begränsad medels en kurva belägen på full torrläggningshöjd över nämnda vattenstånd, varvid för mark belägen på längre avstånd från avloppen tillagts erforderligt fall.

Jordvärdering.

Då ingen överenskommelse angående kostnadernas fördelning lämpligen kunnat träffas, har ägoogradering varit nödvändig och har densamma verkstälts efter följande grunder.

Genom grävning har jordens värde med hänsyn till dess naturliga godhet och beskaffenhet och under förutsättning av omsorgsfull skötsel och fullständig och torrläggning

för varje ägofigu upptaxerats pr. hektar, och finnas dessa värden för fullt torrlagda ägofigurer, införda i kolumn 13 av värderingslängden. För ägofigurer, vilka äro belägna lägre än 1,5 meter över blivande medelvattenytan, vilka sålunda ej bliva fullt torrlagda, har en reducering av ovan angivna värden skett efter sådan grund, att all mark belägen över eller i jämnhöjd med 1,5 meter över nyssnämnda höjd ansetts hava torrlägningsgraden 1.0 d.v.s. de bliva fullt torrlagda, under det att mark belägen under ovan angivna höjdläge ansetts hava torrlägningsgraden 0 d.v.s. deras blivande värde efter företagets utförande är ur torrläggningssynpunkt lika med 0. För sådan jord, som först efter upptagande av ytterligare avlopp d.v.s. sådan jord, som är belägen på längre avstånd från avloppet, vinner nytta av den i detta företag föreslagna dikningen har reducering av blivande värdet pr. hektar verkställt.

För beräkning av nuvarande värdet har den regeln följts, att all mark belägen under nuvarande medelvattenytan ansetts i sitt nuvarande skick värdelös och sålunda komma genom fullständig torrläggning att förbättras till ur torrläggningssynpunkt förstgradig

mark medan mark belägen ovan den i momentet angående "Uppmätning" omnämnda kurvan ansetts ur torrläggningssynpunkt redan lämna full avkastning, varför den ej genom företagets utförande vinner någon förbättring, detta under förutsättning att inga andra omständigheter än otillfredsställande torrläggning varit orsak till minskning i eventuellt skörderesultat. Markens nuvarande värde är därför beroende dels av den blivande värdet under förutsättning av full torrläggning och dels av dess höjdläge till den försumpande vattenytan i avloppen, samt erhållits genom multiplicering av jordens värde i fullt torrlagt skick medels ett procenttal, som uträknats på grund av respektive figurers höjdläge över sagda vattenyta. De härigenom erhållna värdena äro pr. hektar införda i värderingslängdens kolumn 11.

Skillnaden mellan blivande och nuvarande värdet eller s.k. förbättringsvärdet finnes infört i värderingslängdens kolumn 15 och avse dessa siffror värdet pr. hektar.

I värderingslängden hava slutligen de enligt ovan angivna regler uträknade blivande och nuvarande värden samt förbättringsvärdena blivit för varje ägofigur med hän-

syn till dess yttinnehåll beräknade och införda.

Båtnaden genom företaget.

Den vattenskadade marken som kommer att förbättras genom företaget omfattar en areal av sammanlagt 70,20 hektar.

Dess blivande värde utgör 56.502,50 kronor

" nuvarande " " 35.792,70 "

Förbättringsvärdet sålunda 20.709,80 "

Vattendomstolsavgift.

Jämlikt 11 kap. 96 § vattenlagen skall till Länsstyrelsen erläggas en avgift av 1,50 kronor för tusen av värdeökningen såsom bidrag till kostnaderna för vattendomstolarnas organisation och verksamhet. Då i föreliggande fall värdeökningen uppgår 20.709,80 kronor skall till Länsstyrelsen erläggas ett belopp av 31,05 kronor och skall bestyrkt avskrift av denna bestämmelse tillställas länsstyrelsen. Vattendomstolsavgiften skall erläggas så snart utlåtandet vunnit laga kraft.

Ersättningar.

Beträffande ersättning för mark som åtgår för avloppens utvidgning föreskriva synemännen jämlikt intressenternas därom gjorda uttalande att sådan skall utgå endast inom avdelning I, varför sär-

skild jordersättningslängd upprättats.

Beträffande ersättning för mark som åtgår för jordupplag föreskriva synemännen jämlikt intressenternas därom gjorda uttalande att sådan skall utgå endast inom avdelning I, varför särskild ersättningslängd här för upprättats och omfattar denna ersättning såväl ersättning för det intrång, som förorsakas genom att vallarna äro upplagda, eller om vallarna bortföras, ersättning för det arbete, som erfordras för vallarnas bortförande.

Ersättning utbetalas i samband med slutligt uppgörande av räkenskaperna för företaget.

Ersättning för intrång genom uppkastad jord vid framtida rensningar skall ej utgå.

Jordägare kan icke göra anspråk på bidrag av annan intressent i företaget för bortkörning av jordvallarna eller undanskaffande av desamma. Har jordägare verkställt detta arbete, äger han därefter åter fritt disponera över den mark, som varit täckt av jordvallarna.

För skada och intrång, som vid detta utlåtande

meddelande icke kunnat av synemännen förutses, må den, som lider skadan eller intrånget framställa anspråk på ersättning enligt bestämmelserna i 9 kap. Vattenlagen, dock skall sådant anspråk för att kunna upptagas till prövning anmälas hos Österbygdens vattendomstol inom fem år räknat från utgången av den för företagets fullbordande i detta utlåtande eller ock sedermera i anledning av sökt anstånd bestämda tiden. Är skadan eller intrånget av betydighet, gäller vad i 8 kap. 57 § vattenlagen andra stycket stadgas.

Kostnadsfördelning.

Beträffande kostnadernas fördelning har särskild tabell häröver upprättats, vilken bilagts detta utlåtande, varför här endast hänvisas till nämnda handling. Företaget har betraktats som två avdelningar och har i tabellen angivits huruvida delägare är sökande till företaget eller ej. All deltagningsskyldighet är grundad på värdet av den båtnad som vinnes genom av dikningen uppkommande jordförbättring. Delägare som ej sökt företaget eller förenat sig med sökanden om företaget är ej skyldig att vidkännas större bidrag till kostnaden för dikningen än som svarar mot värdet å den båtnad, hans mark därigenom beredes. Då någon

framställning att få erlagga bidrag till kostnaden för företagets utförande på visst antal år ej anförts har någon sådan fördelning ej heller verkställts.

Synekostnaderna skola förskjutas av sökandena och skola för dessa kostnaders slutliga fördelning gälla enahanda grunder som gälla för fördelning av kostnaderna för företaget. Fördelning av syneförrättningskostnaderna finnes verkställd i ovannämnda tabell.

Fixpunkter.

Till ledning för arbetets utförande samt för kontrollering av detsamma finnas 4 fixpunkter anbragta på sätt av plan- och profilritningen närmare framgår. De skola noga bevaras och få ej döljas av jord eller annat. Borttages eller fördärvas desamma uppsåtligen är åtgärden belagd med straff enligt bestämmelserna i vattenlagen 13 kap. 14 §.

Talan mot förrättningen.

Den som önskar föra talan mot denna förrättning skall göra detta vid Österbygdens vattendomstol, adr. Stockholm. För talans bevarande skall sakägare inom sextio dagar räknat från denna dag till vattenrättsdomaren inlämna

sina till vattendomstolen ställda besvär, i tre exemplar och skola i dessa fullständigt upptagas klagandens alla påståenden samt skälen därtill.

Utlåtandets underställning.

Då i denna fråga någon underställning till vattendomstolen av detta utlåtande ej erfordras, kommer i enlighet med 10 kap. 75 § vattenlagen detta utlåtande gå i verkställighet i den ordning, som för laga kraft ägande dom är stadgad för så vitt icke inom den i föregående moment stadgade tiden någon intressent inlämnat sina till vattendomstolen ställda besvär.

Alby den 13 december 1933

Nils Risberg

Statens Lantbruksingenjör.

W. Johansson

Gust. Johansson

Biträdande gode män.

Rätt avskrivet betyga:

S. Halm

L. Andersson

677
34

26845

DIARIE Nr
K. LANTBRUKSSTYRELSEN
3 DEG. 1935R a p p o r t

över verkställd avsyning av torrlägningsföretag enligt förordnande av Kungl. Lantbruksstyrelsen den 2 februari 1935.

Företagets namn Alby-Rörby torrlägningsföretag i Angarn socken och Stockholms län.

Planen fastställd den 11 maj 1934.

Lån från Statens avdikningslånefond 8.860.- kronor

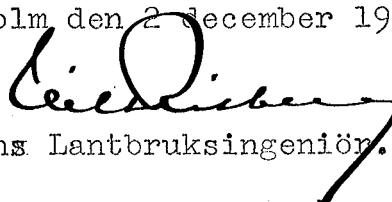
Statsbidrag från Statens avdikningsanslag 6.970.- "

Styrelsens ordförande Herr Sture Högstedt, Alby, Angarn.

Avsyningen verkställdes av assistenten B. Almgren den 19 november 1935.

Företaget befanns därvid vara i sin helhet utfört i överensstämmelse med den fastställda arbetsplanen och tillstyrkes till godkännande.

Stockholm den 2 december 1935.

Statens Lantbruksingenjör.

533 1-10